

ISSN 1407-7353 **MATERIAL SCIENCE AND APPLIED**
CHEMISTRY **2009-7353**
MATERIĀLZINĀTNE UN LIETIŠKĀ
ĶĪMIJA

CHEMISTRY IN LATVIAN HIGHER SCHOOLS
DEPARTMENT OF CHEMISTRY OF THE LATVIAN UNIVERSITY IN 1944-1958. WORK'S
ORGANIZATION I

ĶĪMIJA LATVIJAS AUGSTSKOLĀS
LATVIJAS VALSTS UNIVERSITĀTES ĶĪMIJAS FAKULTĀTE LAIKĀ NO 1944. LĪDZ
1958. DARBA ORGANIZĀCIJA I

Ilgars Grosvalds Dr.sc.ing.

Uldis Alksnis Doc., Dr.chem.

Imants Meirovics, Prof., Dr.chem.

Latvian Museum of History of Chemistry.

Address 4 Kronvalda boulevard, Riga, LV-1586, Latvia

Phone +371 67322917

Atslēgas vārdi: Ķīmijas fakultāte, katedras, laboratorijas, mācībspēki.

Fakultāte un Latvijas PSR Zinātņu akadēmija

1946. gadā, nodibinot Latvijas PSR Zinātņu akadēmiju, no LVU Ķīmijas fakultātes izauga Ķīmijas institūts (tagad Rīgas Tehniskās universitātes Neorganiskās ķīmijas institūts), ko organizēja profesors Alfreds Ieviņš, un daļēji Mežsaimniecības problēmu institūts (tagad Latvijas valsts Koksnes ķīmijas institūts), par kura direktoru kļuva profesors Arvīds Kalniņš. Ķīmijas institūta darbā iesaistījās profesori Augusts Ķešāns, Lidija Liepiņa, Jānis Maizīte, Gustavs Vanags, docenti Jūlijs Eiduks, Nikolajs Brakšs, bet Mežsaimniecības problēmu institūtā – docenti Pēteris Odincovs, Varvara Sergejeva. Institūtu laboratorijas sākumā izvietojās Ķīmijas fakultātes telpās, izmantojot fakultātes aparāturu un materiālus, vēlāk t. s. Kaķu mājā (Meistaru ielā 10). Pēc kāda laika pilnīgi uz Zinātņu akadēmiju pārgāja vēlākie Latvijas PSR ZA akadēmiķi A. Kalniņš, P. Odincovs, V. Sergejeva. Latvijas PSR ZA akadēmiķi G. Vanags, A. Ieviņš, L. Liepiņa apvienoja pedagoģisko un zinātnisko darbu fakultātē ar zinātnisko darbu akadēmijā.

1957. gada 2. janvārī sāka darboties Latvijas PSR ZA Organiskās sintēzes institūts, kas izveidojās daļēji no Ķīmijas institūta, daļēji no Mežsaimniecības problēmu institūta laboratorijām. Tā organizētājs un pirmais direktors bija Ķīmijas fakultātes 1941. gada absolvents, vēlākais akadēmiķis Solomons Hillers. Izcila loma institūta veidošanā bija akadēmiķim Gustavam Vanagam un viņa skolniekiem. Amatu savienošanas kārtībā te strādāja arī docents Voldemārs Grīnšteins. Jaunajam institūtam pirmajos pastāvēšanas gados bija cieša sadarbība ar Ķīmijas fakultāti. Nedaudz gados institūts izveidojās par vadošo pētījumu centru jaunu bioloģiski aktīvu vielu meklējumos – jaunu medikamentu un lauksaimniecības ķīmijas preparātu sintēzē. Jau 1948. gadā Mežsaimniecības problēmu institūta darbinieku grupa S. Hillera vadībā, aktīvi piedaloties G. Vanaga vadītā Studentu zinātniskās biedrības organiskās ķīmijas pulciņa biedriem (Leo Maijam, Asjai Likumai-Lokenbahai, Marijai Tarvidai-Šimanskai, Edgaram Zariņam), izveidoja efektīvā prettuberkulozes preparāta p-aminosalicilskābes (PASS) ražošanas Rīgas tehnoloģiju, kas tika īstenota Rīgas 3. ķīmiski farmaceitiskajā rūpnīcā. Par šo sasniegumu A. Kalniņu, S. Hilleru un rūpnīcas darbiniekus 1951. gadā apbalvoja ar Staļina prēmiju. Taču PASS tehnoloģijas izveidošanas galvenais dalībnieks – Leo Maijs tika svītrots no apbalvoto saraksta. Vēlāk, 1957. gadā, par jauna antimikrobiāla preparāta – furacilīna sintēzi un ieviešanu medicīnā nule iedibināto Latvijas PSR Valsts prēmiju saņēma S. Hillers, E. Gudriniece, A. Kalniņš un mediķi. 1958. gadā līdzīgu prēmiju par jaunu bioloģiski aktīvu vielu sintēzi saņēma akadēmiķis G. Vanags. Ar šiem darbiem, kuri lielā mērā tika veikti Ķīmijas fakultātes telpās un aktīvi piedaloties tās mācībspēkiem, kā arī studentiem, tika likti pamati modernām zāļu tehnoloģijām un jaunu medicīnas preparātu ražošanai Latvijā [1].

Fakultātes vadība

Fakultāti (1944-1958) vadīja dekāni: prof. Augusts Ķešāns (1944-1945), doc. Irina Robežniece (1945-1947), doc. Iraīda Romadāne (1947-1948, 1952-1956), prof. Gustavs Vanags (1948-1950), doc. Varvara Sergejeva (1950-1952) un doc. Emīlija Gudriniece (1956-1958) [2,3].

1944. g. 18. novembrī Ķīmijas fakultātes Padomes sēdē nolēma, ka izveidojamas 11 katedras (1. tabula) [4]. Pēc tam tās papildināja vēl Koksnes ķīmijas katedra. Perioda laikā katedru skaits samazinājās, jo 1950. g. no fakultātes atdalīja farmācijas nodaļas četras katedras, kā arī nācās pielāgoties PSRS augstskolu normai, kas noteica, ka katedrā jābūt vismaz 5 mācībspēkiem. Tā rezultātā perioda beigās fakultāte bija 5 katedras (1. tabula) [2]. 1945. g. 30. maija Ķīmijas fakultātes Padomes sēdē pieņemtais fakultātes attīstības plāns bija realizējies tikai daļēji. Ieceres bija šādas.

1. tabula

The departments of the Faculty of Chemistry in 1944 and 1958
Ķīmijas fakultātes katedras 1944. un 1958. gadā

1944. gads		1958. gads	
Katedra	Vadītājs	Katedra	Vadītājs
Neorganiskās ķīmijas	prof. A. Ķešāns	Neorganiskās un analītiskās ķīmijas	prof. A. Ieviņš
Organiskās ķīmijas	pagaidu vad. prof. P. Kalniņš	Organiskās ķīmijas	prof. G. Vanags
Fizikālās ķīmijas	prof. J. Krustiņš	Fizikālās ķīmijas	prof. L. Liepiņa
Vispārīgās ķīmijas	priv.-doc. V. Štāls	Vispārīgās ķīmijas	doc. L. Osipovs
Vispārīgās ķīmijas tehnoloģijas	prof. A. Ieviņš	tehnoloģijas	
Neorganiskās ķīmijas tehnoloģijas	prof. E. Dišlers	Silikātu tehnoloģijas	doc. J. Eiduks
Organiskās ķīmijas tehnoloģijas	pagaidu vad. prof. P. Kalniņš		
Farmācijas ķīmijas	prof. J. Maizīte		
Farmakognozijas	prof. E. Svirlovskis		
Praktiskās farmācijas	prof. J. Maizīte		
Uztura un baudvielu ķīmijas (Bioķīmijas)	doc. v.i. I. Robežniece		
Koksnes ķīmijas tehnoloģijas	prof. A. Kalniņš		

1945. gada 30. maijā Ķīmijas fakultātes Padomē apstiprinātais fakultātes attīstības plāns paredzēja šādas nodaļas, katedras un laboratorijas.

Nodaļas

Teorētiskā, kuras absolventiem piešķir „ķīmiķa” nosaukumu.

Tehnoloģijas – piešķir „inženiera ķīmiķa” nosaukumu.

Farmācijas, kas izlaiž absolventus: aptieku darbiniekus ar nosaukumu „ķīmiķis farmaceits” un farmaceitiskās rūpniecības darbiniekus ar nosaukumu „inženieris farmaceits”.

Katedras

1. Neorganiskās ķīmijas.
2. Organiskās ķīmijas.
3. Fizikālās ķīmijas.
4. Vispārīgās ķīmijas.
5. Analītiskās ķīmijas.
6. Koloīdķīmijas.
7. Vispārīgās ķīmijas tehnoloģijas.
8. Organiskās ķīmijas tehnoloģijas.
9. Neorganiskās un elektroķīmijas tehnoloģijas.
10. Silikātu tehnoloģijas.
11. Koksnes tehnoloģijas.
12. Farmācijas ķīmijas.
13. Tiesas ķīmijas.
14. Bioķīmijas.
15. Farmakognozijas.

1945. gada 4. jūlijā nolēma katedru sarakstu papildināt vēl ar divām katedrām:

16. Rūgšanas tehnoloģijas.

17. Farmakoķīmijas.

Laboratorijas

1. Neorganiskā.	11. Silikātu tehnoloģijas.
2. Kvalitatīvās analīzes.	12. Organiskās ķīmijas tehnoloģijas.
3. Kvantitatīvās analīzes.	13. Koksnes tehnoloģijas.
4. Organiskās ķīmijas.	14. Farmācijas ķīmijas.
5. Fizikālās un elektroķīmijas.	15. Galvaniskā.
6. Koloīdķīmijas.	16. Farmaceitiskās receptūras.
7. Mikroķīmiskās analīzes.	17. Farmakoķīmijas.
8. Vispārējās ķīmijas tehnoloģijas.	18. Bioķīmijas.
9. Siltumtehnikas.	19. Tiesas ķīmijas.
10. Elektroķīmiskās tehnoloģijas.	20. Klīnisko analīžu.

Kabineti

Farmācijas vēstures.

Farmakognozijas [4].

Ieceres galīgi nerealizējās attiecībā uz katedrām. Ar tām apskatāmajā periodā notikušas dažādas izmaiņas.

Vispārējās ķīmijas katedru no 1944. līdz 1946. gadam vadīja doc. V. Štāls. Tās vadību pārņēma fakultātes partorgs I. Markevičs, kas vadīja to līdz 1956. gadam. Tad noskaidrojās, ka I. Markevičs viltojis savus izglītības dokumentus. Uz nākamo termiņu viņu neievēlēja, un Vispārējās ķīmijas katedru 1956. g. pievienoja Neorganiskās un analītiskās ķīmijas katedrai. To pārzināja doc. J. Sauka.

Vispārīgās ķīmijas tehnoloģijas katedru 1944.–1954. g. vadīja prof. A. Ieviņš. Vienu mācību gadu (1954./55.) to pārzināja doc. V. Sergejeva, bet pēc tam doc. L. Osipovs.

Neorganiskās ķīmijas tehnoloģijas katedru 1944.–1952. g. vadīja doc. E. Dišlers. 1952.gadā viņš aizgāja pensijā, katedru pievienoja J. Eiduka radītajai Silikātu tehnoloģijas katedrai.

1944. gadā pēc prof. A. Kalniņa ierosinājuma izveidoja Koksnes ķīmijas tehnoloģijas katedru. Katedras sagatavotie inženieri-tehnologi koksnes ķīmiskajā tehnoloģijā pa gadiem sadalās šādi: 1949. – 19, 1950. – 2, 1951. – 46, 1952. – 27, 1953. – 0, 1954. – 20, 1955. – 23, 1956. – 26, 1957. – 18 un 1958. – 24.

Katedras vadītājs līdz 1952. g. bija prof. A. Kalniņš. 1952. g. viņš pilnībā pārgāja darbā uz Mežsaimniecības problēmu institūtu un katedru pievienoja Vispārīgās ķīmijas tehnoloģijas katedrai.

Ķīmijas fakultātes farmācijas nodaļu līdz tās pievienošanai jaunorganizētajam Rīgas Medicīnas institūtam 1950. gadam vadīja prof. J. Maizīte, kas reizē bija farmācijas katedras vadītājs. Tajā bija 4 katedras.

Praktiskās farmācijas katedru pārzināja prof. J. Maizīte (1949. –1950.) un doc. V. Šķillers (1945. – 1947.), pēc tam to pievienoja Farmācijas ķīmijas katedrai.

Uztura un baudvielu katedru jeb Bioķīmijas katedru vadīja doc. I. Robežniece (1944.–1948.). Pēc viņas atlūguma veselības stāvokļa dēļ, to nodeva prof. A. Šmita vadītās Medicīnas fakultātes Bioķīmijas katedras pakļautībā. Tādējādi 1950. gadā Farmācijas nodaļā vairs bija divas – Farmācijas ķīmijas un Farmakognozijas katedras [5,6].

Mācībspēki

1957./1958. mācību gadā fakultātē bija 32 mācību spēki: 3 profesori – G. Vanags, A. Ieviņš, L. Liepiņa, 9 docenti zinātņu kandidāti – J. Balodis, J. Eiduks, E. Freidenfelds, V. Grīnšteins, E. Gudriniece, L. Osipovs, M. Nurgalijeva, I. Romadāne, J. Sauka, 8 vecākie pasniedzēji, viņu vidū 6 zinātņu kandidāti (Ā. Groskaufmanis, V. Karlivāns, O. Maksimova, F. Ošis, J. Ozoliņš, A. Veiss) un 13 asistenti, viņu vidū 3 zinātņu kandidāti (V. Ēbele, A. Apsītis, J. Putniņš). Ziņas par profesoriem dotas 2. tabulā, par docentiem – 3. tabulā, par vecākie pasniedzējiem 4. tabulā, par asistentiem 5. tabulā. Tabulās nav iekļauti stundu pasniedzēji S. Hillers, N. Semenovkers, S. Dorožnaja u.c.

2. tabula

The professors
Profesori

Nr. p.k.	Mācībspēki	Dzīves dati	Augstskola, beigšanas gads	Akadēmiskais stāžs					
				Prof.	Vec.doc., ārk.prof.*	Docents	Vec.asist., priv.doc.*	Asist.	Jaun.asist., subasist.*
1.	Ernests Dišlers	1880.22.02. Gaiķu pag. 1966.13.03. Rīgā	Pēterpils Elektrotehn. inst., 1911., inž. elektr.	1940./41. 1944.-48.	1921.-39. 1939.-40.* 1941.-44.*	1948.-50.	-	-	-
2.	Alfreds Ieviņš	1897.16.07. Bukaišu pag. 1975.02.10. Rīgā	LU, 1924., inž.-ķīm.	1942.-58.	1940.-42.*	1938.-40.	1929.-38.	1926.-29.	1925.-26. 1924.-25.*
3.	Arvīds Kalniņš	1894.18.08. Bebru pag. 1981.17.02. Rīgā	RPI, 1916., inž.-tehn.	1945.-57.	-	-	-	-	-
4.	Pauls Kalniņš	1886.01.02. Pāles pag. 1955.10.12. Rīgā	Karlsruhes Tehn.augstsk., 1923.	1940./41. 1944.-55.	-	-	1923.-40. 1941.-44. 1930.-40.*	1920.-23.	-
5.	Jānis Krustiņsons	1892.04.03. Babītes pag. 1946.01.06. Rīgā	LU, 1921., inž.-tehn.	1940./41. 1944.-46.	1941.-44.*	-	1924.-40. 1935.-40.*	1923.-24.	1921.-23. 1919.-21.*
6.	Augusts Kešāns	1881.27.10. Mores pag. 1954.10.04. Rīgā	RPI, 1914., inž.-tehn.	1933.-54.	1932.-33.	1930.-32.	1920.-30. 1926.-30.*	-	-
7.	Jānis Maižīte	1883.10.05. Līepas pag. 1950.14.02. Rīgā	Tērbatas univ., 1908., kand.farm.	1937.-50.	1922.-37.	1921.-22.	-	-	-
8.	Eduards Svirlovskis	1874.10.11. Ūziņu pag. 1949.17.05. Rīgā	Tērbatas univ., 1906., mag.farm.	1924.-49.	1921.-24.	1920.-21.	-	-	-
9.	Gustavs Vanags	1891.10.03. Sņķeres pag. 1965.08.05. Rīgā	LU, 1921., inž.-tehn.	1939.-58.	1937.-39.	1936.-37.	1924.-36. 1934.-36.*	1923.-24.	1921.-23. 1921.*
10.	Lidija Liepiņa	1891.03.04. Pēterburgā 1985.04.09. Rīgā	Pēterburgas augstākie siev. kursi, 1917.	1945.-58.	-	-	-	-	-

3. tabula

The assistant professors
Docenti

Nr. p.k.	Mācībspēki	Dzīves dati	Augstskola, beigšanas gads	Akadēmiskais stāžs			
				Docents	Vec.pasn.** Priv.doc.* Vec.asist.	Asist.	Jaun.asist., subasist.*
1.	Juris Balodis	1911.27.07. Odesā 1990.27.04. Rīgā	RU, 1943., inž.-ķīm.	1957.-58.	1949.-57.**	1944.-49.	1938./39.* 1943./44.*
2.	Arvīds Cīrulis	1904.07.08. Lazdonas pag. 1975. Jūrmalā	LU, 1931., inž.-ķīm.	1944.-45. prof. 1945.-48.	1938.-44.	1935.-38.	1934.-35. 1930.-34.*
3.	Jūlijs Eiduks	1904.16.05. Vietalvas pag. 1986.05.07. Rīgā	LU, 1930., inž.-ķīm.	1941.-58.	1936.-40.*	1935.-38.	1933.-35. 1926.-33.*
4.	Edgars Freidenfelds	1922.09.07. Pleskavā 1988.23.02. Rīgā	LVU, 1949., inž.- tehnol.	1952.-58.			
5.	Voldemārs Grīnšteins	1911.14.07. Grenču pag. 1985.04.09. Rīgā	LU, 1936., ķīm. kand.	1950.-58.	1944.-50.	1940.-41.	1939.* 1941.-42.* 1942.-43.*
6.	Emīlija Gudriniece (Gudrenika)	1920.03.08. Kaunatas pag. 2004.04.10. Rīgā	LVU, 1948., inž.-ķīm.	1955.-58.	1952.-55.	1951.-52.	
7.	Marjama Nurgaliļeva	1916.20.03.		1955.-58.	1951.-55.**		
8.	Ignats Markevičs	1895.02.01.	-	1944.-56.			
9.	Milda Dūmiņa- Labsvīra	1900.28.01. Bīlskas pag. 1992.30.12. Rīgā	LU, 1922., farm. kand.	1951.	1937.-44.* 1945.-50.**	1928-37	1923.-27.* 1927.-28.
10.	Pēteris Odincovs	1891.20.01. Simbirskas gub. 1968.13.10. Rīgā	Vidusāzijas univ., 1929.	1945.-53.	-	-	-
11.	Leonīds Osipovs	1917.10.04. Petrogradā	RU, 1944., inž.-ķīm.	1957.-58.	1949.-57.**	1944.-49.	1944.*
12.	Irene Robežniece	1897.20.07. Pēterburgā 1972.03.11. Rīgā	LU, 1926., farm. kand.	1944.-48.	1934.-40.	1927.-34.	1926.-27. 1923.-26.*

Nr. p.k.	Mācībspēki	Dzīves dati	Augstskola, beigšanas gads	Akadēmiskais stāžs			
				Docents	Vec.pasn.** Priv.doc.* Vec.asist.	Asist.	Jaun.asist., subasist.*
13.	Iraīda Romadane	1909.18.10. Grozņijā 2001.22.04. Rīgā	Vidusāzijas univ., 1938.	1945.-58.	-	-	-
14.	Jānis Sauka	1911.22.04. Daugavpilī 1970.16.02. Rīgā	LU, 1938., inž.-ķīm.	1948.-58.	1944.-48.**	1942.-44.	1939.-42.
15.	Varvara Sergejeva	1902. 09.12. Simbirskā 1997.26.01. Rīgā	Vidusāzijas univ., 1936.	1945.-56.	-	-	-
16.	Viktors Šķilters	1896. 01.04.Limbažos 1977.11.09. Limbažos	LU, 1927., farm. kand.	1940./41.	1935.-40. 1941.-44. 1947.-50.**	1928.-35.	1927.-28. 1923.-27.*
17.	Voldemārs Štāls	1889.05.04. Rīgā 1979. Rīgā	RPI, 1917., inž.-tehnol.	1944.-45. prof. 1945.-53.	1924.-44. 1943.-44.*	1921.-24.	1921.
18.	Kārlis Štrenks	1886.10.02. Rīgā 1958.11.10. Rīgā	RPI, 1916., inž.-tehnol.	1940./41. 1945.-53.	1924.-40. 1929.-40.*	1922.-24.	1920.-22.

4. tabula

The senior lecturers
Vecākie pasniedzēji

Nr. p.k.	Mācībspēki	Dzīves dati	Augstskola, beigšanas gads	Akadēmiskais stāžs			
				Vec. pasn.	Asist., vec.asist.*, privat.doc.**	Jaun. asist.	laborants
1.	Ādolfs Groskaufmanis	1889.04.07. Ezeres pag. 1976.20.06. Rīgā	LU, 1932., ķīm. kand.	1945.-58.	1940./41.	-	1941.-44.
2.	Fricis Cīrulis	1907.	LU, 1943., inž.-ķīm.	1944.-48.	1938.-44.	1935.-38.	1934.-35. 1930.-34.*
3.	Vladimirs Karlivāns	1928.04.05. Maskavā 2005.07.11. Rīgā	LVU, 1951., inž.-ķīm.	1956.-58.	1952.-56.	-	-
4.	Marta Liepiņa	1894.11.11. Jaunpiebalgas pag.	LU Ķīm. fak., 1932., farm.mag.	1949.-50.	1945.-49.	-	-
5.	Olga Maksimova	1925.02.06. Pleskavā	Ļeņingr. Tehnol. inst., 1948., inž.-tehnol.	1955.-58.	1953.-55.	-	-
6.	Leokādija Naķele	1921.03.04. Harkovā 2003.13.12. Rīgā	LVU, 1948., inž.-ķīm.	1956.-58.	1952.-56.	-	1951.-52.
7.	Fricis Ošis	1908.04.05. Padures pag. 1977.26.12. Rīgā	LU, 1940., inž.-ķīm.	1952.-60.	1940. 1944.-52.	1943.	1938.-40. 1941.
8.	Jānis Ozoliņš	1895.16.08. Jumurdas pag. 1975. Rīgā	LU, 1930., inž.-ķīm.	1947.-58.	1945.-47.	-	-
9.	Aleksandrs Veiss	1918.22.09. Maskavā 1985.06.08. Rīgā	LVU, 1946., inž.-ķīm.	1952.-58.	1947.-52.	-	1944.-46.
10.	Katrina Zēberga	1889.29.01. Rīgā 1975.18.08. Dobelē	Maskavas augst. siev. kursi, 1915.	1945.-56.	1924.-27. 1927.-37.* 1937.-44.**	1921.-24.	

5. tabula

The Assistants
Asistenti

Nr. p.k.	Mācībspēki	Dzīves dati	Augstskola, beigšanas gads	Akadēmiskais stāžs	
				Asist., vec.lekt.*	Laborants, aspirants*
1.	Marta Alberta	1911.	LU, farm. kand.	1945.-50.	
2.	Arnis Apsītis	1929.13.10. Lazdonas pag.	LVU, 1954., inž.-tehnol.	1957.-60.	
3.	Malvīne Baumanē-Kalniņa	1904.01.02. Katvaru pag. 1980.01.07. Rīga	LU, 1931., farm. kand.	1945.-49.	
5.	Zelma Bērzkalna-Ledere	1896. – 1984.	LU, 1935., farm. kand.	1944.-50.	
6.	Fricis Avotiņš	1927.08.06. Pūres pag.	LVU, 1954., inž.-ķīm. tehnol.	1954.-62.	
7.	Juris Bite	1919.21.02. Čitā 2005.28.06. Rīgā	LU, 1943., dabas zin. mag.	1953.-56.	
8.	Ēvalds Dreimanis	1929.18.02.	LVU, 1955., ķīm.-org.	1956-	1953.-56.
9.	Velta Ēbele-Bērziņa	1926.16.07.	LVU, 1951., inž.-tehnol.	1954.-58.	1951.-54.
10.	Haralds Gode	1918.26.08. Rīgā 2001.03.04. Vācijā	RU, 1944., inž.-ķīm. LVU, 1946., inž.ķīm.	1944.-49.	
11.	Valdis Grunte	1928.25.12. Vecpiebalgā 1989.15.07. Vecpiebalgā	LVU, 1954., inž.-ķīm. tehnol.	1956.-58.	1954.-56.
12.	Eduards Homka	1915. Asūnes pag.	RU, 1944., inž.-ķīm. LVU 1946., inž.-ķīm.	1947.-50.	
13.	Anna Iesalniece	1921.21.12. Krustpils pag. 1972.26.02. Rīgā	LVU, 1952., inž. -tehnol.	1957.-62.	
14.	Edgars Jansons	1929.17.02. Valkā 2008.01.09. Rīgā	LVU, 1954., inž.-ķīm. tehnol.	1957.-58.	
15.	Jānis Jansons	1912.28.05. Babītes pag. 1992.07.08. Jelgavā	RU, 1944., inž.-ķīm. LVU, 1947., inž.-ķīm.	1944.-49.	
16.	Vilma Vāverāne Jaunsila	1910.02.06. Krustpils pag. 1993.17.07. Rīgā	LVU, 1946., ķīm.-farm.	1947.-49. 1949.-51.*	1944.-47.

Nr. p.k.	Mācībspēki	Dzīves dati	Augstskola, beigšanas gads	Akadēmiskais stāžs	
				Asist., vec.lekt.*	Laborants, aspirants*
17.	Leonīds Jirgens	1932.02.05. – 2007.25.02. Rīgā	LVU, 1954., inž.-ķīm. tehnol.	1958.-60.	
16.	Boriss Macejevskis	1924.22.10. Omskā 1996.13.06. Sibīrijā	LVU, 1953., ķīm.-neorg.	1954.-61.	
17.	Mirdza Mackanova-Krūmiņa	1904.	RU, 1944., ķīm.-farm. LVU, 1947., ķīm.farm.	1947.-50.	
18.	Eduards Mačuļskis	1902.17.10.	LVU, 1946., inž.-tehnol.		1945.-1956.
19.	Jānis Ozols	1915.03.03. Ārlavas pag. 2001.17.04. Ārlavas pag.	RU, 1942, inž.-ķīm. LVU, 1946., inž.-ķīm.	1945.-49.	
20.	Pēteris Paukšs	1926.03.04. Rīgā 2001.29.07. Rīgā	LVU, 1951., inž.-tehnol.	1956.-58.	1952.-56.
21.	Inga Putniņa (Damburga)	1932.15.01. Nižņij-Novgorodā	LVU, 1953., ķīm.-neorg.	1955.-58.	1953.-55.
22.	Jānis Putniņš	1930.06.05. Kuldīgā	LVU, 1953., ķīm.-neorg.	1956.-61.	
23.	Ilga Sauka	1914. – 1994.	RU, 1944., mag.-farm. LVU, 1946., ķīm.-farm.	1944.-50.	
24.	Rasma Silarāja	1922.19.02. Dundagā	LVU, 1946., ķīm.-farm.	1954.-61.	1945.-54.
25.	Alfreds Šiliņš	1892.05.01. Rīgā – 1967.	LU, 1921., inž.-ķīm.	1922.-28., 1944.	1920.-22.
26.	Arvids Šmits	1894.06.05. Ternejas pag. 1968. Rīga	LU, 1923., inž.-ķīm.	1944.-50.	1923.-24.
27.	Lija Žagata	1931.13.09.	LVU, 1953., ķīm.-neorg.	1946.-1950.**	

Literatūra

1. Stradiņš J. No Grindeļa līdz mūsdienām. Nordik, Rīga, 1966. 360 lpp.
2. Pētera Stučkas Latvijas Valsts universitāte 40 gados (1919-1959). Latvijas Valsts izdevniecība, Rīga, 1959. 456. lpp.
3. Grosvalds I., Alksnis U. Ķīmijas fakultāte (1944-1958). Grām.: Augstākās tehniskās izglītības vēsture Latvijā. 2. daļa. RTU, Rīga, 2004, 355.-366. lpp.
4. Ķīmijas fakultātes protokolu grāmata (1940. 19.sept. – 1948. 24.sept.). Latv. ķīm. vēst. muzejs, 31. fonds.
5. Augusts Kešāns dzīvē un darbā. Zinātne, Rīga, 1981. 340 lpp.
6. Grosvalds I., Alksnis U. Latvijas Universitātes Ķīmijas fakultātes Farmācijas nodaļa (1919-1950). Grām.: Acta Medico-Historica Rigensia. Volumen V. Pauli Stradini Museum Historiae Medicinae, Riga, 2000., 203.-222. lpp.
7. Mauriņa B. Augstākā farmaceitiskā izglītība: Tērbatas Universitāte, Latvijas Universitāte, Latvijas Valsts universitāte, Rīgas Medicīnas institūts. Promocijas darba kopsavilkums farmācijā. Rīgas Stradiņa universitāte, Rīga, 2008. 52 lpp.

Grosvalds I., Alksnis U., Meirovics I.

Ķīmija Latvijas augstskolās. Latvijas Valsts Universitātes Ķīmijas fakultāte laikā no 1944. līdz 1958. Darba organizācija. I

1946. gadā, nodibinot Latvijas PSR Zinātņu akadēmiju no Latvijas Valsts Universitātes Ķīmijas fakultātes izauga Ķīmijas institūts, tagadējais Rīgas Tehniskās universitātes Neorganiskās ķīmijas institūts un Mežsaimniecības problēmu institūts, tagadējais Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts. Pirmajos pēcakara gados izveidoja Silikātu tehnoloģijas un Koksnes tehnoloģijas katedras. 1956. gadā Koksnes ķīmijas katedru pievienoja Vispārīgās ķīmijas katedrai. 1958. gadā, pēc Ķīmijas fakultātes iekļaušanas Rīgas Politehniskajā institūtā, tajā bija 6 katedras: Neorganiskās un analītiskās ķīmijas (vadītājs prof. A. Ieviņš), Fizikālās un koloidķīmijas (profesore L. Liepiņa), Organiskās ķīmijas (prof. G. Vanags), Vispārīgās ķīmijas tehnoloģijas (docents L. Osipovs), Silikātu tehnoloģijas (docents J. Eiduks) un Vispārīgās ķīmijas (docents J. Sauka). 1957./1958. m.g. fakultātē strādāja 32 docētāji, viņu vidū 3 profesori, 8 docenti un 9 vecākie pasniedzēji.

Grosvalds I., Alksnis U., Meirovics I.

Chemistry in Latvian high schools. Department of Chemistry of the Latvian University in 1944-1958. Organization of work. I

In 1946 with the foundation of the Latvian SSR Academy of Sciences, from the Faculty of Chemistry of the Latvian State University there were formed the Institute of Chemistry (the present day Institute of Inorganic Chemistry of Riga Technical University) and the Institute of the Problems of Forestry (the present day Latvian State Institute of Wood Chemistry).

During the first postwar years besides the existing chairs there were formed the chairs of Silicate Technology and Wood Chemistry. In 1956 the Chair of Wood Chemistry was joined with the chair of General Chemical Technology. In 1958 the Faculty of Chemistry before its inclusion in Riga Polytechnical Institute had 6 chairs, namely, the Chairs of Inorganic and Analytic Chemistry (under the guidance of professor A. Ieviņš), Physical and Colloid Chemistry (professor L. Liepina), Organic Chemistry (professor G. Vanags), General Chemistry Technology (docent L. Osipovs), Silicate Technology (docent J. Eiduks) and General Chemistry (docent J. Sauka).

In the study year 1957/1958 the staff of the faculty consisted of 32 persons, among them 3 professors, 8 docents and 9 senior lectures.

Гросвалд И., Алкснис У., Мейровиц И.

Химия в высших учебных заведениях Латвии. Организация труда на Химическом факультете Латвийского Государственного университета в 1944-1958 гг. I

В 1946 году образовали Академию наук Латвийской ССР. Институт химии (сегодня Института неорганической химии РТУ) и Институт лесохозяйственных проблем (сегодня Латвийский Государственный Институт химии древесины) этой академии выросли из Химического факультета Латвийского Государственного университета. В первые послевоенные годы основали кафедру Технологии силикатов и кафедру Химической технологии древесины. В 1956 году кафедру Химической

технологии древесины объединили с кафедрой Общей химической технологии. В 1958 году, после включения Химического факультета в Рижский политехнический институт, на факультете было 6 кафедр: Неорганической и аналитической химии (зав. каф. А. Иевиньш), Физической и коллоидной химии (проф. Л. Лепинь), Органической химии (проф. Г. Ванаг), Общей химической технологии (доц. Л. Осипов), Технологии силикатов (доц. Ю. Эйджук) и Общей химии (доц. Я. Саука). В 1957/58 уч.г. на факультете работали 32 преподавателя, из них 3 профессора, 8 доцентов и 9 старших преподавателей.